

Sygn. akt I Ns 469/16

POSTANOWIENIE

Dnia 26 września 2016 r.

Sąd Rejonowy w Kwidzynie Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący Sędzia Sądu Rejonowego Halina Ostafińska - Kołacka

Protokolant stażysta Ewelina Gadomska

po rozpoznaniu w dniu 26 września 2016 r. w Kwidzynie

na rozprawie

z wniosku K. Z.

z udziałem E. R., A. R., G. R.

i (...) Sp. z o.o. w S.

o zatwierdzenie uchylenia się od skutków prawnych nie złożenia w terminie oświadczenia spadkowego

postanawia:

zatwierdzić uchylenie się przez K. Z. zd. R. (c. B.

i E.), od skutków prawnych nie złożenia w przepisany terminie oświadczenia spadkowego po B. R., zmarłym w dniu 14 sierpnia 2011 roku

w K., ostatnio stale zamieszkałym w K..

I Ns. 469)16 Uzasadnienie

Wnioskodawczyni K. Z. wносиła o zatwierdzenie uchylenia się przez nią od skutków prawnych niezłożenia w przepisany terminie oświadczenia spadkowego o odrzuceniu spadku po ojcu B. R..

W uzasadnieniu podała, że nie wiedziała nic o długach ojca B. R. i o poręczeniu przez niego kredytu zaciągniętego przez matkę E. R..

Uczestniczka postępowania (...) Spółka z o.o. w S. wносиła o oddalenie wniosku zarzucając, że wnioskodawczyni nie złożyła oświadczenia spadkowego w przepisany terminie 6 miesięcy od daty otwarcia spadku. Natomiast zarówno wnioskodawczyni jak i jej rodzeństwo wiedzieli o zobowiązaniach zmarłego B. R. co najmniej od września 2014 roku.

Sąd ustalił i zważył co następuje:

B. R. zmarł 14 sierpnia 2014 roku. W chwili śmierci pozostawał w związku małżeńskim z E. R.. Z małżeństwa tego urodziło się czworo dzieci tj. K. Z., A. R., G. R. i P. R.. Syn spadkodawcy B. R. P. R. zmarł około 20 lat temu bezdzietnie. Był kawalerem.

W dniu 17 listopada 2011 roku żona spadkodawcy E. R. zawarła ze (...) w G. umowę pożyczki konsumenckiej na kwotę 49.500 złotych. Okres spłaty pożyczki określony został w umowie do 16.11.2016 roku. Poręczycielem pożyczki był B. R.. E. R. nie wywiązywała się regularnie ze spłaty rat pożyczki. Na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 26.11.2014 roku (...) Spółka z o.o. w S. nabyła wierzytelność w stosunku do E. R..

W Sądzie Rejonowym w Mińsku Mazowieckim toczy się sprawa z powództwa (...) Spółka z o.o. w S. przeciwko pozwanym A. R. i K. Z. o zapłatę sygn. akt I C.1160)15. Odpis nakazu zapłaty w niniejszej sprawie wraz z odpisem

pozwu wnioskodawczyni K. Z. otrzymała 7.X. 2016 roku i w przepisany terminie złożyła sprzeciw od nakazu zapłaty. Oświadczeniem złożonym przed Sądem Rejonowym w Mińsku Mazowieckim z dnia 15 lutego 2016 roku A. R. odrzuciła spadek po ojcu B. R.. W dniu 26.09.2016 roku przed Sądem Rejonowym w Kwidzynie w sprawie I Ns. 469)16 wnioskodawczyni K. Z. odrzuciła spadek po ojcu B. R..

(odpis umowy pożyczki k.24-27, odpisy umów przelewu wierzytelności k.28-43, przesłuchanie wnioskodawczyni k.67, akta sprawy Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim I C.1160)15, akta sprawy I Ns.244)16 Sądu Rejonowego w Kwidzynie o złożenie oświadczenia spadkowego przez A. R.).

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie wyżej wymienionych dokumentów niekwestionowanych przez wnioskodawczynię i uczestników, akt spraw I Ns. 244)16 tut. Sadu i I.C.1160)15 Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim oraz przesłuchania wnioskodawczyni.

Powyższy stan faktyczny jest poza sporem.

Kwestia sporna w niniejszej sprawie sprowadza się do ustalenia, czy wnioskodawczyni wiedziała o zobowiązaniach ojca B. R. wobec (...) im. (...) w G. związanych z poręczeniem kredytu względnie czy mogła wiedzieć o innych zobowiązaniach spadkodawcy.

Wbrew zarzutom uczestniczki (...) Spółka z o.o. w S. , wnioskodawczyni wcale nie przyznała, że posiadała wiedzę o jakichkolwiek długach ojca B. R..

Jak przyznała wnioskodawczyni, wiedziała ona o licznych długach ale zaciągniętych przez matkę E. R. bez wiedzy i zgody ojca, ponieważ – jak podała- ojciec miał zasady i nie zadłużał się. Nie mogła również nawet przypuszczać, że ojciec mimo lekkomyślności matki poręczył jej kredyt w 2011 roku.

Ponadto jak wynika z akt sprawy Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim I C.1160)15 pozwana w tej sprawie K. Z. otrzymała odpis nakazu zapłaty z odpisem pozwu i załącznikami w dniu 7.10.2015 roku. Dopiero wtedy zatem dowiedziała się o poręczeniu przez ojca B. R. kredytu zaciągniętego w dniu 17.11.2011 roku przez matkę E. R. w (...) im. (...) w G..

Postępowanie dowodowe nie dostarczyło żadnych podstaw do przyjęcia lub chociażby do możliwości przypuszczenia aby wnioskodawczyni mogła wiedzieć o zobowiązaniach ojca, wynikających z umowy poręczenia.

Zgodnie z przepisem art. 1019 par.1 kc. „ Jeżeli oświadczenie o przyjęciu lub odrzuceniu spadku zostało złożone pod wpływem błędu lub groźby, stosuje się przepisy o wadach oświadczenia woli z następującymi zmianami:

- 1) uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia powinno nastąpić przed sądem;
- 2) spadkobierca powinien jednocześnie oświadczyć, czy i jak spadek przyjmuje, czy też go odrzuca.

Par.2. Spadkobierca, który pod wpływem błędu lub groźby nie złożył żadnego oświadczenia w terminie, może w powyższy sposób uchylić się od skutków prawnych niezachowania terminu.”

Jak wynika z powyższego przepisu podstawą uchylenia się może być błąd co do treści oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku a także co do braku oświadczenia spadkowego złożonego w przepisany terminie.

Wnioskodawczyni K. Z. powoływała się na błąd co do przedmiotu spadku. Chodzi tu o wypadek , kiedy spadkobierczyni K. Z. nie złożyła żadnego oświadczenia spadkowego w przepisany terminie 6 miesięcy od daty otwarcia spadku. Jednakże gdyby знаła prawdziwy stan rzeczy to byłaby spadek odrzuciła.

Podstawą uchylenia się może być tylko błąd istotny w rozumieniu art. 84 par.2 kc. w brzmieniu „Można powoływać się tylko na błąd uzasadniający przypuszczenie, że gdyby składający oświadczenie woli nie działał pod wpływem błędu i oceniał sprawę rozsądnie, nie złożyłby oświadczenia tej treści (błąd istotny).”

Przesłanka istotności ma charakter obiektywny. Należy zatem ocenić okoliczności konkretnego wypadku, który pozwoli przyjąć z zasadami doświadczenia życiowego, że każdy człowiek znajdujący się w takiej samej lub podobnej sytuacji, powinien dojść do przekonania, że gdyby nie działał pod wpływem błędu, nie dokonałby konkretnej czynności prawnej.

Oceniając postępowanie K. Z. nie można jej zarzucić braku rozsądku lub rozstropności po śmierci ojca. Gdyby to ojciec wnioskodawczyni B. R. zaciągał długi w instytucjach finansowych nie wywiązując się z ich spłaty, a wnioskodawczyni o tym by wiedziała i w przepisany terminie nie złożyłaby stosownego oświadczenia spadkowego, można by było jej zarzucić brak ostrożności w dbaniu o swoje interesy.

Tymczasem było odwrotnie. To żyjąca jeszcze matka wnioskodawczyni E. R. zawierała umowy pożyczki z których nie wywiązywała się. Robiła to bez wiedzy męża i dzieci. Trudno zatem zarzucić wnioskodawczyni, że nie dołożyła wszelkich starań aby sprawdzić, czy ojciec poręczył kredyt zaciągnięty przez matkę.

Z tego też względu bezpodstawny był wniosek uczestniczki o przesłuchanie w charakterze uczestniczki A. R., która zgodnie z twierdzeniami wnioskodawczyni opracowała plan spłaty kredytów dla matki E. R. i było to już po śmierci ojca B. R..

Niezależnie od powyższego A. R. występująca w charakterze uczestniczki postępowania, nie miała obowiązku stawienia się na rozprawę celem przesłuchania.

Zgodnie z przepisem art.88 par.2 kc., który to przepis ma odpowiednie zastosowanie do art.1019 par.2 kc., uprawnienie do uchylenia się od skutków prawnych niezłożenia w terminie oświadczenia spadkowego pod wpływem błędu, wygasa z upływem roku od daty jego wykrycia.

Wnioskodawczyni składając wniosek w niniejszej sprawie w dniu 16 lutego 2016 roku zmieściła się w przepisany terminie.

W związku z powyższym Sąd na podstawie przepisu art.1019 par.1 i par.2 kc. orzekł jak wyżej.

Bezpodstawny był wniosek uczestniczki (...) Spółka z o.o. w S. o obciążenie wnioskodawczyni kosztami postępowania ponieważ wnioskodawczyni wygrała sprawę. Nie zachodzą również żadne podstawy do stosunkowego rozdzielenia kosztów lub obciążenia nimi w całości wnioskodawczyni i pozostałych uczestników (art.520par.1 kpc.).

Z uwagi na to, że wnioskodawczyni nie domagała się zwrotu od uczestników wyłożonych przez siebie kosztów postępowania sądowego, sąd nie zamieścił w orzeczeniu rozstrzygnięcia o kosztach.